

PARTER

Kärande

Teknik- och servicenämnden i Marks kommun
511 80 Kinna

Ombud: Kommunjuristen Helena Blomqvist
Samma adress

Svarande

Hanna Asi
Rektorsgatan 5, 511 54 Kinna

Ombud: Azer Assi
Samma adress

SAKEN

Fordran för anläggningsavgift (KFM 01-975176-209)

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen förpliktigar Hanna Asi att till Teknik- och servicenämnden i Marks kommun betala 60 200 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 21 november 2018 till dess betalning sker.
2. Mark- och miljödomstolen avvisar Hanna Asis yrkande om skadestånd.
3. Hanna Asi ska till Teknik- och servicenämnden i Marks kommun utge ersättning för
 - a. inkassokostnader med 180 kr och
 - b. rättegångskostnader med 2 800 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) på rättegångskostnaderna från denna dag till dess betalning sker.

BAKGRUND

Efter begäran från Teknik- och servicenämnden i Marks kommun (nedan Marks kommun) överlämnade Kronofogdemyndigheten den 12 oktober 2020 en ansökan om betalningsföreläggande gällande Hanna Asi och Azer Assi, avseende en fordran för anläggningsavgift, till mark- och miljödomstolen. Marks kommun yrkade att Hanna Asi och Azer Assi till Marks kommun solidariskt skulle betala 60 200 kr jämte dröjsmålsränta från förfallodagen den 21 november 2018 till dess betalning sker samt ersättning för dels inkassokostnader med 180 kr, dels rättegångskostnader.

Marks kommun har därefter återkallat talan mot Azer Assi och mark- och miljödomstolen har den 20 december 2021 avskrivit talan såvitt avser honom.

YRKANDEN M.M.

Marks kommun har yrkat att Hanna Asi ska betala 60 200 kr jämte dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från förfallodagen den 21 november 2018 till dess betalning sker. Vidare har kommunen yrkat ersättning för kommunens kostnader med 3 360 kr, varav ansökningsavgift till Kronofogdemyndigheten med 300 kr, ombudsarvode 380 kr, inkassokrav med 180 kr och tilläggsavgift till tingsrätten med 2 500 kr.

Hanna Asi har bestritt att utge yrkad ersättning till Marks kommun. Hon har för egen del yrkat skadestånd av Marks kommun med ett belopp om totalt 18 818 kr jämte dröjsmålsränta enligt lag, varav 8 818 kr avser kostnader hon haft till följd av processen och 10 000 kr för psykiskt lidande.

UTVECKLANDE AV KÄROMÅLET

Marks kommun har anfört i huvudsak följde till grund för talan.

Hanna Asi äger fastigheten Djupadal 2 i Kinna, Marks kommun. Fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för den allmänna va-anläggningen. Efter ansökan har bygglov beviljats den 6 juli 2018 för ändrad användning från kontor till lägenhet på fastigheten. I och med att fastigheten har ändrat användning och byggts om

till ytterligare en bostad ska anläggningsavgift betalas för den tillkommande lägenheten. Det framgår av § 5.5 i taxan för Marks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning (va-taxan) där det anges att i det fall det sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska erläggas avgift enligt 5.1 b) för varje tillkommande lägenhet. I nämnda punkt anges att för var och en av lägenheterna nr 1 till nr 15 ska en anläggningsavgift om 60 200 kr inklusive moms tas ut. Kommunen har därför fakturerat fastighetsägaren för anläggningsavgift för en tillkommande lägenhet med totalt 60 200 kr inklusive moms, vilket är i enlighet med 2018 års va-taxa. Anläggningsavgift ska betalas så snart det finns ett beviljat bygglov eftersom nyttan för fastigheten då har ändrats. Bygglov beviljades den 6 juli 2018 och det är först därefter som fastighetsägaren har påförts anläggningsavgift.

Betalningsansvar för fakturan

Det förhållandet att kommunen har återkallat käromålet såvitt avser Azer Assi och inte längre anser att han är betalningsansvarig för fakturan som ställts till Hanna Asi och honom, påverkar inte att Hanna Asi fortsatt är betalningsansvarig för fakturan. Däremot föreligger inte längre något solidariskt betalningsansvar för dem, utan Hanna Asi är själv betalningsansvarig för fakturan. Att kommunen återkallat sitt krav mot Azer Assi påverkar inte kommunens möjlighet att kräva Hanna Asi på hela skulden. Vid solidariskt betalningsansvar svarar var och en av gäldenärerna i förhållande till borgenären för hela skuldens belopp. De solidariskt betalningsansvariga kan sedan mellan sig reglera var och ens andel genom regressrätt, så att vardera personen står för sin andel. Då det framkommit att Azer Assi inte är fastighetsägare, är han inte betalningsansvarig för fakturan och Hanna Asi hade inte med framgång kunnat regressa mot honom. Hanna Asis regressrätt mot Azer Assi påverkas således inte av att kommunen återkallar sitt krav mot Azer Assi.

Högsta domstolen har i NJA 2016 s 1176 angett att det solidariska ansvar som gäldenärerna åtar sig bygger på att det finns en regressrätt för den gäldenär som betalar mer än sin andel av skulden. Borgenären har därför en principiell skyldighet att beakta att regressrätten inte går förlorad. Om borgenären gör en eftergift mot en gäldenär, kan det innebära att de andra gäldenärerna förlorar möjligheten att kräva

ut den gäldenärens andel. En borgenär, som efterger sin fordran mot en gäldenär utan övriga gäldenärers samtycke, kan därmed som utgångspunkt inte längre göra gällande medgäldenärernas ansvar för gäldenärens andel, i den utsträckning som gäldenären befrias genom eftergiften. Högsta domstolen uttalar sedan att vad som närmare bestämt gäller beror dock på vilken betydelse eftergiften i det enskilda fallet har för medgäldenärernas regressrätt. I aktuellt fall har kommunens återkallelse av kravet mot Azer Assi, inte påverkat Hanna Asis regressrätt eftersom Azer Assi aldrig har haft något ansvar för skulden då han inte är fastighetsägare. Det finns möjlighet att förlika med ena parten vid solidariskt ansvar och genom deldom avgöra talan mot en eller flera parter. Det måste då också finnas möjlighet att efterge krav eller återkalla talan för viss part, utan att talan faller mot övriga parter. Skulden för Hanna Asi finns oavsett om fakturan är ställd enbart till henne eller till både henne och Azer Assi. Med hänvisning till vad som ovan angetts påverkas inte det av att fakturan från början felaktigt varit ställd till dem båda solidariskt, utan Hanna Asi ansvarar för skulden i sin helhet.

Ansökan om bygglov

När det gäller ansökan om bygglov har Hanna Asi i handling daterad den 11 juni 2018 ansökt om bygglov, ansökan inkom till Plan- och byggnadsnämnden den 12 juni 2018 och ett ärende registrerades samma dag. Efter föreläggande om komplettering inkom en reviderad ansökan den 4 juli 2018. Teknik- och serviceförvaltningen har i skrivelse den 29 juni 2018 informerat Hanna Asi om att anläggningsavgift ska betalas för tillkommande lägenheter. Information har således lämnats efter att hon ansökt om bygglov för ändrad användning från butik till bostad, men innan hennes revidering av bygglovsansökan och innan beslut om bygglov fattades. Dessutom har byggenheten i samband med lovansökan lämnat muntlig information härom. Någon skyldighet att särskilt informera om detta finns dock inte, utan anläggningsavgift kan ändå påföras. Taxan för kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning, va-taxan, är allmänt tillgänglig och där anges vad som gäller.

Avgiftsskyldighetens inträde

Vad beträffar avgiftsskyldighetens inträde enligt 24 § lagen om allmänna vattentjänster är en fastighetsägare skyldig att betala avgift för en allmän va-anläggning om fastigheten ligger inom anläggningens verksamhetsområde och den med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver en vattentjänst samt behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt. Som framgår av 24 § inträder avgiftsskyldighet oavsett om fastigheten är bebyggd eller inte. 26 § anger att fastighetsägare ska betala avgift för allmän va-anläggning även om fastigheten finns inom va-anläggningens verksamhetsområde, är bebyggd eller enligt detaljplan är avsedd för bebyggelse och behöver, eller har nytta av, bortledande av vatten från allmän platsmark. Bestämmelsen anses innebära att fördelningen av avgiftsskyldigheten i princip ska ske efter den huvudsakliga nytta som varje särskild fastighet har av va-anläggningen.

Av taxan för Marks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning, va-taxan, följer att om det sker om- eller tillbyggnad ska avgift erläggas för varje tillkommande lägenhet. Avgiftsskyldighet föreligger då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats. Det anges även att det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Att bestämma anläggningsavgift efter angivna grunder har i rättstillämpningen allmänt godtagits såsom förenligt med principen om avgiftsfördelning efter nytta. I konsekvens med fördelningsprincipen föreskriver taxan tilläggsavgifter för det fall att nyttan i taxans mening ökar, till exempel om ombyggnation sker så att antalet lägenheter ökar, och även då oberoende av om tillkommande ytor är försedda med va-utrustning eller inte och om utökningen föranlett särskild va-kostnad för kommunen eller inte. I vilken mån ombyggnation har skett i enlighet med beviljat bygglov saknar betydelse. Anläggningsavgift ska betalas så snart det finns ett beviljat bygglov eftersom nyttan för fastigheten då har ändrats. Om någon ombyggnation sedan inte sker, föreligger ändå avgiftsskyldighet och det blir då en ytterligare betald lägenhetsavgift som fastigheten har till godo för framtiden. Avgiftsskyldigheten är inte heller beroende av om slutbesked har meddelats eller inte. I aktuellt fall har något slutbesked ännu inte getts. I enlighet med vad som anges i beslutet om

bygglov och startbesked och som även följer av plan- och bygglagen ska inför beslut om slutbesked vissa angivna handlingar lämnas in till plan- och byggnadsnämnden, vilka ännu inte har inkommit. Det är dock möjligt att få slutbesked fram till fem år efter att bygglovets har fått laga kraft, vilket följer av 9 kap. 43 § plan- och bygglagen.

Hanna Asi har framställt skadeståndsanspråk mot kommunen. Skadeståndslagen reglerar när skadeståndsansvar föreligger och det har inte framkommit något som gör att kommunen skulle vara skadeståndsansvarig. Fråga om skadestånd är dock inte föremål för prövning i aktuellt mål och talan bör därför avvisas i den delen.

Bevisning

Marks kommun har som skriftlig bevisning åberopat bl.a. ansökan om bygglov, daterad den 11 juni 2018, beslut om bygglov och startbesked, daterat den 6 juli 2018, skrivelse från Teknik- och serviceförvaltningen till Hanna Asi med information om anläggningsavgift för tillkommande lägenhet och taxa för Marks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning, va-taxan för 2018.

UTVECKLANDE AV BESTRIDANDET AV KÄROMÅLET

Hanna Asi har angett följande grunder för bestridande av sitt betalningsansvar. I första hand har hon inte fått information i samband med ansökan om bygglov att ytterligare kostnader för anläggningsavgift kunde tillkomma. I andra hand är fakturan avseende anläggningsavgiften felaktigt utformad. I tredje hand är fordran felaktig på grund av att hon anser att hon inte hade behövt söka bygglov då fastigheten redan vid köpet användes som bostad.

Hanna Asi har vidare anfört i huvudsak följande till stöd för sitt bestridande. Fakturan är felaktig och om fakturan är felaktig måste den krediteras och göras om på nytt. Detta medför att hela käromålet bör ogillas då det inte finns en giltig fordran. Hon ansökte om bygglov den 4 juli 2018 och alla dokument som kommunen lagt fram som är daterade innan den 4 juli 2018 är felaktiga och kan inte beaktas. Exempelvis har kommunen lagt fram ett dokument daterat den 29 juni

2018 där det påstås att de varnat henne som fastighetsägare för den höga va-taxan som kan komma att behöva betalas vid ett eventuellt beviljat bygglov. Detta dokument har hon aldrig fått tidigare och det är mycket orimligt då ansökan gjordes flera dagar efter detta. Viktigt att tillägga är att kommunen aldrig informerat henne om att det kommer tillkomma en va-taxa som är så hög vid de olika mötena som hon haft med kommunen i samband med ansökan för bygglovet. Som vittnen för detta har hon sin son George Assi som varit delaktig i alla möten samt hennes man Azer Assi. Första gången hon fick reda på att en taxa skulle betalas var när hon fick fakturan i oktober 2018. Vid ett möte med Andreas Johansson den 2 november framgick det att de inte tagit del av informationen om en eventuell taxa som är så hög samt att de var villiga att betala en lägre summa som är mer rimlig och som är acceptabel för båda parter så att de kan gå vidare med bygglovet. Då de inte kom fram till någon överenskommelse valde hon att inte påbörja någon ändring av fastigheten för att fullfölja bygglovet. Alltså byggdes ingenting om i fastigheten och den har varit densamma ända sedan hon köpte den år 2008. Hon har tidigare lagt fram köpekontraktet för domstolen där det framgår att fastigheten varit som den är idag ända sedan dess.

I en inlägga från kommunen står det att fastigheten har byggts om till ytterligare en bostad och därför ska anläggningsavgiften betalas för den tillkommande lägenheten. Denna information stämmer inte. Fastigheten har inte byggts om och det har inte gjorts något annat på fastigheten i samband att bygglovet beviljades och detta på grund av att ingen överenskommelse skedde med kommunen angående va-taxan.

Utöver den taxa som kommunen kräver i målet har de fakturerat henne i olika perioder om 2-3 månader där hon fått betala avgifter för två lägenheter. Detta trots att hon inte fått något slutbesked från kommunen om att ombyggnation har skett och att fastigheten ändrat användning. Kommunen har även meddelat Skatteverket att hon byggt om fastigheten till två boenden där den "nya" är ett hyreshus. Detta har medfört att hon betalt extra skatt årligen till Skatteverket. Enligt Skatteverket måste ett slutbesked finnas innan kommunen kan meddela dem men att de inte kunde ändra på betalningsskyldigheten om inte kommunen meddelar dem att det är

felaktigt. Hon har inte heller i ansökan om bygglov angivit att hon vill ändra användningen till hyreshus. Detta visar bara hur mycket misstag kommunen gör kontinuerligt och att man varit mycket vårdslös i hanteringen av hennes ärenden.

Mot bakgrund av att hon betalt felaktiga fakturor till kommunen för en extra lägenhet utan att det meddelats ett slutbesked samt betalat mer skatt på grund av att kommunen meddelat felaktig information till Skatteverket yrkar hon skadestånd jämte dröjsmålsränta för de ekonomiska skadorna hon haft. Hon har betalt 2 048 kr till kommunen under tiden från och med oktober 2018 fram tills nu samt betalt totalt 6 770 kr till Skatteverket för åren 2018, 2019 och 2020.

Hon har även gått igenom alla hänvisade lagrum som kommunen skickat till henne som ska vara relevanta i detta fall. Inte i en enda paragraf eller bestämmelse står det att va-taxan ska betalas innan ett slutbesked. Än idag har kommunen inte utfärdat ett slutbesked för bygglov för att godkänna eller underkänna det påstådda arbetet som ska ha skett på fastigheten. Fastigheten har inte förändrats och eftersom det gått mer än två år sedan bygglov beviljades utan att några åtgärder tagits för att förändra fastigheten, har bygglov fallit och kommunen kommer inte kunna utfärda något slutbesked som godkänner förändringen. Hon har fått avsätta mycket tid ända sedan oktober 2018 för att försöka lösa denna tvist och nu på senare tid för att vara delaktig i målet. Då det är svårt att ange en exakt summa pengar har även hon uppskattat skadorna till ett belopp om 10 000 kr som en rimlig ersättning för det psykiska lidande kommunen orsakat henne med felaktiga beslut och en onödig tvist i domstol. Hon yrkar att kommunen ska bära alla rättegångskostnader.

ÖVRIGT

Målet har avgjorts efter huvudförhandling.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser och va-taxa

Skyldighet att betala avgifter för en allmän va-anläggning regleras i 24 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, (nedan vattentjänstlagen). Enligt bestämmelsens första stycke ska en fastighetsägare betala avgifter för en allmän va-anläggning, om fastigheten finns inom en va-anläggnings verksamhetsområde och med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver en vattentjänst och behovet inte kan tillgodoses på annat bättre sätt. Om en fastighet är obebyggd men enligt en detaljplan är avsedd för bebyggelse ska bedömningen av behovet göras som om fastigheten vore bebyggd i enlighet med planen. En annan bedömning kan dock ske om det föreligger särskilda skäl.

I 25 § regleras tidpunkten för avgiftsskyldighetens inträde. Enligt paragrafen inträder avgiftsskyldighet för en vattentjänst som tillhandahålls fastigheten genom en förbindelsepunkt från det att va-huvudmannen har ordnat förbindelsepunkten och informerat fastighetsägaren om dess läge.

Enligt 34 § ska avgifternas belopp och hur avgifterna ska beräknas framgå av en taxa. Avgifterna får inte bestämmas till högre belopp än vad som är förenligt med bestämmelserna i 30–33 §§. Kommunen får meddela föreskrifter om taxan. Kommunen får överlåta åt huvudmannen att bestämma avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i kommunens taxeföreskrifter.

Marks kommun har antagit en va-taxa för år 2018, antagen den 23 november 2017, § 179. Enligt § 3 i denna taxa avses lägenhet vara ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet och av § 5, punkt 5.5, i taxan följer att i det fall om- eller tillbyggnad sker, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska erläggas avgift enligt 5.1 b) för varje tillkommande lägenhet. Enligt 5.1 b) utgår en avgift för var och en av lägenheterna nr 1 till och med nr 15 med 60 200 kr inklusive moms.

För att avgiftsskyldighet enligt vattentjänstlagen ska föreligga måste de debiterade avgifterna ha stöd i kommunens va-taxa, 34 § vattentjänstlagen.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Fastigheten Djupadal 2 är belägen inom detaljplan och kommunalt verksamhetsområde för va med förbindelsepunkt. Hanna Asi ansökte om bygglov den 11 juni 2018, vilken kompletterades den 4 juli 2018. Bygglov för ändrad användning från kontor till lägenhet meddelades den 6 juli 2018. Kommunen meddelade den 29 juni 2018 att anläggningsavgift kommer att tas ut på grund av ändrad användning från butik till lägenhet. Domstolen konstaterar att oavsett om tidigare användning har varit kontor eller butik så har det enligt bygglovet getts lov till ändrad användning till lägenhet vilket är föremål för domstolens prövning. Någon anledning att betvivla att information om avgift till följd av ändrad användning har lämnats finns inte. Fakturan till Hanna Asi kan inte heller anses vara felaktigt utformad även om också Azer Assi varit adressat på fakturan.

Enligt huvudregeln i 24 § vattentjänstlagen inträder avgiftsskyldighet oavsett om fastigheten är bebyggd eller inte, vilket kan jämföras med ändrad användning. Varken den omständigheten att slutbesked inte har meddelats eller övriga omständigheter som Hanna Asi har åberopat utgör enligt domstolens mening särskilda skäl att frånga huvudregeln.

Vidare anger va-taxan § 4 att avgiftsskyldighet inträder när huvudman upprättar förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge. I förevarande fall finns förbindelsepunkt för Djupadal 2 och informationen till fastighetsägare om anläggningsavgift på grund av ändrad användning till ytterligare en lägenhet har meddelats. Det innebär att fastighetsägaren är skyldig att betala avgift enligt kommunens fastställda va-taxa för ytterligare en lägenhet på bostadsfastigheten Djupadal 2.

Av bygglovet och ingivna ritningar framgår att den ändrade användningen avser en lägenhet som inte kan anses ingå som en del av bostaden och som tidigare har använts som kontor/butik. Det krävs därför bygglov för ändrad användning av aktuell del. Domstolen finner således att skäl funnits för att ta ut anläggningsavgift för ytterligare en lägenhet.

Det finns av ovan sagda stöd i vattentjänstlagen och kommunens va-taxa att anläggningsavgift kan tas ut även om bygglovet för tillkommande lägenhet inte nyttjas eller behövs.

Det som Hanna Asi har anfört som grunder för hennes bestridande för betalningsskyldighet befriar således henne inte från betalningsansvar.

Sammanfattnings bedömer domstolen att Hanna Asi ska erlägga anläggningsavgift för ändrad användning av kontor till lägenhet. Enligt kommunens va-taxa för år 2018 är avgiften 60 200 kr därtill tillkommer ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 21 november 2018 till dess betalning sker.

Yrkandet om skadestånd

Hanna Asi har framställt skadeståndsanspråk mot kommunen. Frågan om skadestånd är dock inte föremål för prövning i aktuellt mål och hennes yrkande om skadestånd talan kan därför inte prövas i nu förevarande mål. Yrkandet ska därför avvisas.

Rättegångskostnader m.m.

Kommunen har enligt inkassolagen (1974:182) och lagen (1981:739) om ersättning för inkassokostnader rätt att få ersättning för inkassokostnader med yrkade 180 kr.

Hanna Asi är förlorande part och ska därmed, i enlighet med 56 b § andra stycket vattentjänstlagen, ersätta kommunens rättegångskostnader avseende ansökningsavgiften om 2 800 kr. Vad gäller de av kommunen yrkade rättegångskostnaderna avseende ombudsarvode, anser mark- och miljödomstolen att Hanna Asi inte kan

anses ha agerat på ett sådant sätt som anges i 56 d § nämnda lag. Inte heller föreligger det i övrigt särskilda skäl för att ålägga henne att ersätta kommunen för dessa kostnader. Vad gäller rättegångskostnaderna ska Hanna Asi därför sammanfattningsvis åläggas att utge endast 2 800 kr avseende ansökningsavgift.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (MMD-01)

Överklagande senast den 31 januari 2022.

Susanne Mörkås

Göran Carlsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Susanne Mörkås, ordförande, och tekniska rådet Göran Carlsson.

Hur man överklagar

Dom i mark- och miljödomstol som första instans

MMD-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.